

Cod. LI.

Rartac. Folminda. 14 et 15.

J.
24. 15.C. Plinü Se.
Cundi Lib.
primus Histor.
Natur.

2a - 406

C. Plinü Secundi Liber primus Historia naturalis.
 Procedit testimonium, quod exhibet de Plinio
 Suetonius Tranquillus, in libro de viris illustri-
 bus, quodre incipit: "Plinius secundus Norocomen-
 sis, equestribus militis industrie functus." etc.
 Sed in MS. nostro mutilum est, desunt enim pri-
 ma verba. Plinius secundus, et Norocomensis
 loco legitur: Novem menses. Verum hanc vocem
 Norocomensis in veris Codicibus abesse, et ab-
 esse debere, affirmat Harduinus in editione Pli-
 nii, Paris. 1747. Fol. in Profat. ad Lectorem Tom.
 I. De Authentia hujus Testimonii vide C. Suet.
 nius Tranquillus, edit. cur. P. Burmanno, Amstel.
 1736. 4. Tomo 2. p. 409. in notis; maxime
 autem p. paucis exceptis. Consentaneum Codici
 nostro exhibetur in editione Plinü Hagenoana,
 1518. Fol. p. III. Postea sequitur Prooemium,
 seu Plinü Epistola dedicatoria ad Vespasianum,
 cujus initium: "Libros naturalis historia etc."
 Jam ipse operis Liber primus, qui continet Elen-
 chum variarum in reliquis numero triginta sex
 libris comprehensarum, nec non nomina auctorum,
 quorum hac historia testimonius nititur. Instituta
 Collatio me docuit, MS. nostrum a tribus supra
 memoratis editionibus multoties, maxime autem
 in Elencho libri **XXII**. discrepare.

De Plinio secundo, seniore vid. Fabric. Bibl.
 latin. T. I. lib. 2. c. 19. p. 477.

108.

Cod. II. n. 2.3.

M. S. Cice-
ronis Orationes
n. 4. in Catili-
linam.

41a-60a

2.

M. S. Ciceronis Orationes quatuor in Catilinam,
in quatum Calce legitur: "Explicit liber quartus
" invectivarum." - Quatuor a Cicerone habitas
esse in L. Catilinam Orationes notum est; pri-
mam in Senatu; secundam ad Quirites; tertiam
ad populum, seu iterum ad Quirites; et quart-
am denuo in Senatu. Inter ejus opera Cura
Jof. Oliveti edita referuntur Tom. 5. p. 193 et
segg.

Platonis
Simons.

61a-84b

3.

Platonis Simons, seu liber de natura, a
Chalcidio e grecò in latinum translatus, eru-
ditoque Comentario illustratus, ac Ofio seu
Hofio Cordubensi Episcopo dedicatus. Aliena
Manus in superiori margine sequentia adjecit.
" Siquidem Ofius papa librum Platonis, qui trun-
" tus in grecò dicitur, inspererat, in quo cum
" plura de divinis operibus subtiliter disputata
" videret, quo quidem consona fidei Catholicae
" videbantur, rogavit Chalcidium archidiaconum,
" quem in utroque idiomate perfecte noverat
" instructum, quatenus opus hoc platonicum
" de grecò in latinum traducere. Cujus petiti-
" oni morem gerens Chalcidius partem quam hic
" habemus, transulit, et etiam in eam comen-
" tum edidit. Scripsit hanc epistolam ad Ofium
" qua a se presumptionis rationem removere in-
" tendit. dicens propriam scientiam non sufficere

Coel. LI. n. 8.

709.

"ad hujus operis translationem, nisi quod amicitia
 "Offi, cui de se in hac petitione tenebatur maxi.
 "me obedire, difficultatem laboris injuncti ad fa-
 "cilitatem redigeret. Quod autem amicitia diffi-
 "cilia ad facilitatem possit redigere, probat exem-
 "plo sumpto a virtute. quid virtus hoc potest, ergo et
 "amicitia. Sed quod virtus hoc possit auctoritate
 "isocratis philosophi probat. Et ab hoc incipit di-
 "cens isocrates. Tunc usque Anonymus. Sequitur
 "jam ipsa Calcedii ad Offium epistola hujus tenori.
 "Offio suo Calcedius. Isocrates in exhortationibus
 "suis virtutem laudans. Cum omnium bonorum
 "hominumque prosperitatis consistere causam pene
 "eam diceret. addidit solam eam esse. que res
 "impossibiles redigeret ad possibilem facilitatem.
 "preclare! Quid enim generosam magnanimitatem
 "vel aggredi pigeat. vel ceptum fatiget. ut tanquam
 "victa difficultatibus se temperet a labore?
 "Eadem enim opinor vis amicitie. parque impos-
 "sibilium pene rerum extricatio. Cum alter ex amicis
 "jubendi religione. alter parendi voto complaciti operis
 "aminiuletur effectui. Condeperas animo florente om-
 "nibus studiis humanitatis excellentique ingenio suo
 "condignam spem perventuri operis intemptati ad hoc
 "tempus. ejusque usum a grecis laudis statueras munda-
 "andum. Et quamquam ipse hoc tum facilius tum
 "comodius facere posses. credo propter admirabilem
 "persecutionem ei potius volueris injungere. quem
 "te esse alterum judicares. possemne oro te. quamvis
 "res esset ardua. tanto honore habito de quo ita sente-
 "ras. injunctum excusare munus. Et qui nunquam
 "ne in solemnibus quidem et usitatis voluntatibus
 "ullum officium recusasset. huius tanto tamque
 "honesto desiderio contradicere? in quo declinatio spe-
 "ciosi muneris excusatione ignorantie callida esset
 "scientia futura dissimulatio. Itaque parvi. cer-
 "tus non sine divino instinctu id mihi a te munus
 "injungi. proptereaque alacriore mente speque
 "confirmacione primas partes lynei platonis aggres-
 "sus. non solum transuli. sed etiam partis ejusdem

110.

Cod. LI. n. 5.

„Comentarium feci. putans recondite rei simulacrum
 „sine interpretationis explicatione aliquanto obscurius
 „ipso exemplo futurum. Causa vero in partes dividenda
 „di libri operis prolixitas fuit. Simul quia caucius
 „videbatur esse si tanquam titulum aliquod ad dequstan-
 „dum auribus atque animo tuo mitterem. quod cum non
 „displacuisse rescriberetur. faderet audendi maiora
 „fiduciam“.

Hoc satis clare erroris arguunt Aldinum, qui in
 Atheno Ligustico fol. 68. Augustinum Justinianum
 Chalcidii Comentariorum in Simacum Catine inter-
 pretatum fuisse scribit.

Finita Epistola incipit Platonis Symeius his
 verbis. „Unus, duo, tres“ etc. et progreditur us-
 que ad verba: „in eo squalore ad deformitate
 „que apparet.“ Mutilus ergo est codex noster; quo
 vero et quanta ei desint Comentariorum, asserere ne-
 queo, carens Chalcidiano versionis editione. Inte-
 grum huius opus Chalcidii manuscriptum pluribus
 in Bibliothecis asseruari, testatur Montfaucon
 in Biblioth. Bibliothecarum.

De Platone ejusque scriptis vid. Fabric. Bibl.
 Græc. lib. 9. c. 1. pag. 2. seqq.

De Chalcidio idem Fabric. fide agit Bibl. lat. 5. 2.
 p. 64. Consuli etiam possunt. Opera Platonis, in
 script. Marfilio Tricino, Lugd. 1588. fol. pag. 456.
 Carens de script. Ecclæs. p. 125. Ger. Vossius 5. 3.
 de Idold. p. 203. col. 1. Mich. a. f. Jos. Bibl.
 Crit. 5. 3. p. 480. seqq.

Prostantissima denique huius operis editio Carens au-
 dit, quæ a. 1617. 8. Lugd. Batav. prodit cum do-
 ctissimis Jo. Meursii notis, quo volumini scilicet
 rum Meursii s. Florent. 1745. fol. pag. 263. et seqq.
 inserta sunt.

C. S. Apollina,
Sidonii Libri
IX. Epistolarum.

85a - 130a

f. 128v

f. 129r

4.

Caji Solii Apollinaris Sidonii Epistolarum Libri IX.
In fronte legitur titulus: "Caj Solii Sydonii Apollina-
ris Episcopi beati Epistole." Typis eas vulgarunt, no-
tisq. illustrarunt Petrus Colvius, Jo. Saravonius, et
Jac. Simondus, cujus in Operibus [Paris. 1696. fol.] ex-
stant S. I. col. 897. Variantes plures delecti lectio-
nes, illudque memoratu dignum, Codicem nostrum
plerumque convenire cum variantibus, in margine
a firmo notatis. Caret autem Codex noster multis,
proferim a libro VII Epistolis, et finitur libri IX. Epi-
stola 6ta, quae incipit: "Viguit pro dilectissimo nostro ef-
Ad calcem haec adduntur: Amen. finitum per fratrem
M. Ebner de Jglavia." Liber iste Epistolarum
beati Sydonii Episcopi Carimont. Arvernus in magna
admodum est auctoritate atque delectatione intelli-
gentium lectorum adeo, ut in pariter Arvernye tanquam
sacrum sermone proverbium istud dicatur Nil novit
"qui Sydonium non novit. Vernal siquidem solus ver-
borum floribus. Sermonum ornatibus. Pollet nihilo.
minus solus verborum pondere. Sensuum gravitate.
Porro etiam inter haec omnia placet granditer horum
omnium observata proprietate. quod aditus lector
atque caecitatus diligenter considerans magis nam
"quam?") Simpliciter et ydiota intelliget Tu autem
"pie Jesu miserere nobis." Post haec sequitur frag-
mentum v. l. Sidonii, quod incipit: "Sanctus Sydoni-
us tante gaudio erat", quodre desumptum ex S.
Gregorii Ep. Turonensis historia Francorum,
quam vide in Biblioth. max. vet. Patr. Lugd. 1677.
S. XI. cap. 22. pag 727.
C. S. Apollinaris Sidonius, Lugduni circa A. C. 490.
natus, tam genere quam religione et doctrina cla-
rus, Profecti Urbis, Patricii ad senatoris dignita-
te auctus, tandem in demortui Caesaris Arvernensi-
um Episcopi locum Subrogatus, ad 472. obiit ad 482.
Simondus l. cit. Genadius de viris illustr. c. 92.

112.

Cod. LII.

Vossius de Poëtis lat. Mich. a. f. Jof. Biblioth.
Brit. T. 4. p. 204. Fabric. Bibl. m. et inf. lat.
T. VI. p. 168.

Cod. LII.

Chartac. Fol. 50r. 15.

1. 16

P. Terentii
Comœdia.

P. Terentii Comœdia sex, perpetuo Comentario
illustrata; integra quæque sunt, ac eodem ordi-
ne, quo eas edidit Westerkoriuss, Haga-
cum, 1726. 4. nempe: Andria, Ernuchus, He-
autantimorumenol, Adelphi, Heelyra, et Romia.
Sed quis Comentator? hic Rhodus, hic Solta!
Non Donatus Grammaticus, nam pagina 2^a Er-
nuchi, voce Argumentis nominatim adducitur:
sic ut dicit Donatus. Non Calphurnius, hic enim
in Heauton. in illud: cui partes seni Poeta de-
derit, ita comentatur: Per senem se ipsum in-
diliget, quia jam senio sit confectus, noster
autem Calliopium designari putat: quia, inquit,
recitator Calliopius erat Seneca. Ergo Ca-
graphius? de quo in edit Westerkorii (S. I. p. 218.
in nota 17. A legitur: "Eugraphius mediæ ori-
grammaticus Calliopium fecit recitatorem T^o Plau-
dite"; id quod cum Comentatore nostro quam
maxime convenit, siquidem pag. 1. dicit: "Notan-
dum tamen, quod iste Terentius volens fabu-
las suas favorabilius a Romanis recipi, recita-
bat eas per quendam nobilem Romanum Calliopi-
um." Et in fine Andria comentatur: "Completa

Seitenstetten, Benediktinerstift, Cod. 51

Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Mittelalterforschung, Abteilung Schrift- und Buchwesen: manuscripta.at -
Mittelalterliche Handschriften in österreichischen Bibliotheken

Permalink: manuscripta.at/?ID=1744

Hill Museum & Manuscript Library, Saint John's University, Collegeville MN, USA - Online manuscript description:
[OLIVER - Online manuscript description \(HMML\)](#)